

Dorota Kozłowska

ORCID: 0000-0001-5826-4381

Instytut Historii Nauki PAN

BIBLIOGRAFIA HISTORII NAUKI I TECHNIKI ZA 2019 ROK (WYBÓR)

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE HISTORII NAUKI I TECHNIKI

- BIENIAS Barbara: *Rozstrzygnięcie siódmej edycji Nagrody im. Jana Jędrzejewicza*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 230–231.
- BYZDRA-KUSZ Paulina: *Między wizją a rzeczywistością. Sto lat Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 49–72.
- Clavis scriptorum et operum Medii Aevi Poloniae*, oprac. Jerzy Kaliszuk i in., Wydawnictwo Benedyktynów, Kraków 2019, 1620 s.
- FRANZ Maciej, JANICKI Tadeusz, MAGOWSKA Anita: *Uniwersytet w czasie wojny 1939–1945*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 340 s. Seria: Uniwersytet Poznański 1919–2019.
- GILMINTINOV Roman: «*We Can and We Must*»: *The Scientificity of Trade-Union History-Writing in the Soviet Union in the 1920s*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 219–254.
- JANKOWIAK Stanisław, SCHRAMM Tomasz: *Dzieje Uniwersytetu w latach 1945–2019*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 601 s. Seria: Uniwersytet Poznański 1919–2019.
- JUREK Tomasz, ŁUCZAK Maciej, WYSOWSKA Izabela: *Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu w latach 1950–2019*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 491 s. Seria: Uniwersytet Poznański 1919–2019.
- KOKOWSKI Michał: «*Wykazy czasopism MNiSW 2017 i 2019*», «*ICI Journal Master List 2014–2017*» a polskie czasopisma z historii nauki, historii, filozofii nauki oraz naukoznawstwa, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 505–513.
- KOKOWSKI Michał: *Evolutionary Transformation of the Journal (Part 6)*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 13–17. [także w j. pol.: *Ewolucyjna*

- transformacja czasopisma (cz. 6)*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 19–23].
- KOKOWSKI Michał: *Sesja robocza „Polskie czasopisma naukowe z dyscyplin historia i filozofia nauki oraz naukoznawstwo. Aktualne wyzwania”*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 557–561.
- KOKOWSKI Michał: *The report on the activities of the PAU Commission on the History of Science in 2018/2019*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 563–566. [także w j. pol.: *Sprawozdanie Komisji Historii Nauki PAU w roku 2018/2019*, „Studia Historiae Scientiarum” s. 567–570].
- KOKOWSKI Michał: *Wprowadzenie do tematyki sesji roboczej «Polskie czasopisma naukowe z dyscyplin historia i filozofia nauki oraz naukoznawstwo. Aktualne wyzwania» i konkretne propozycje rozwiązań organizacyjno-redakcyjnych i legislacyjnych*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 493–504.
- KOKOWSKI Michał: *Wykazy czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 2017 i 2019 roku oraz ICI Journal Master List 2014–2017 a polskie czasopisma z historii nauki, historii, filozofii nauki i naukoznawstwa*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 505–513.
- KOMOROWSKI Paweł, SIEWIERSKI Tomasz: *Rys dziejów historiografii na Uniwersytecie Warszawskim po 1956 roku*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 9–48.
- KOZŁOWSKA Dorota: *Bibliografia historii nauki polskiej za 2018 rok (wybór)*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 179–224.
- Luminarze nauki Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1919–2019*, red. Zbigniew Pilarczyk, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 871 s. Seria: Uniwersytet Poznański 1919–2019.
- Nestorzy nauki Uniwersytetowi*, red. Kazimierz Przyszczypkowski, Izabela Cytłak, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 243 s. Seria: Uniwersytet Poznański 1919–2019.
- ROHDE Martin: *Local Knowledge and Amateur Participation. Shevchenko Scientific Society, 1892–1914*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 165–218.
- SROGOSZ Tadeusz: [recenzja] *Stefan Zamecki, Problematyka naukoznawcza na łamach periodyku «Nauka Polska Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój»*. *Studium historyczno–metodologiczne. Lata 1992–2016, Warszawa 2018*, Wydawnictwo Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN, ss. 477, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 179–182.
- SZYLLER Sławomir (i in): *Catalogue of Extant Manuscripts from the Former Załuski Library – the First Polish National Library*, Biblioteka Narodowa, Warszawa 2019, 956 s.

II. HISTORIA NAUK SPOŁECZNYCH

- ADAMUS Anna, GAJEWSKI Krzysztof, ISPÁN Ágota Lidia, JAROSZ Dariusz, KOVÁCS Csaba, MIERNIK Grzegorz, SZPAK Ewelina: *Listy do władzy 1945–1989: studia przypadków*, Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2019, 275 s.
- ARENDT Ada: *Archeologia zatroskania. Staropolskie kalendarze w działaniu*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 344 s., ilustr., mapy.
- BAIRASANKANTE Tamara: *Kilka uwag o wydawaniu przez dwóch filomatów i jednego Tatara Koranu w przekładzie na język polski*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 85–96.
- BALCERAK Wiesław: *Z dziejów polityki wschodniej Drugiej Rzeczypospolitej*, Instytut Historii PAN, Warszawa 2019, 165 s.
- BANASZEK Tadeusz: *Życie codzienne oficerów i podoficerów zawodowych w Garnizonie Kielce w okresie międzywojennym*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 79–98.
- BARANOWSKI Marcin: *Polski batalion grenadierów Gwardii Napoleona*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 625–635.
- BARAŃSKA Anna: *«Nastawać w porę i nie w porę»: zabiegi i starania księdza Waleriana Gromadzkiego o utworzenie diecezji syberyjskiej*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 421–456.
- BOĆKOWSKI Daniel: *Niepodległość, która nie nadeszła. Białystok w listopadzie 1918 roku*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 397–404.
- BORODZIEJ Włodzimierz, GÓRNY Maciej: *«Chleba i pokoju!» Konflikty społeczne w Europie Środkowo-Wschodniej 1917–1921*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 273–292.

- BORRELLI Nunzia, GE Rongling: *An Analysis of Chinese Ecomuseums in Relation to Ecomuseum Theories and Principles*, „Organon” t. 51, 2019, s. 123–151.
- CABAN Wiesław: *Dziewiętnastowieczne pomysły na drogi do niepodległości*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 335–352.
- CABAN Wiesław: *O zesłaniach na osiedlenie uczestników powstania styczniowego do guberni orenburskiej*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 315–328.
- CHACHAJ Jacek: *Wojenne losy lubelskiego legionisty Zygmunta Hałasa*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 593–606.
- CHARTIER Roger: *Czy książki wywołują rewolucje? Szkice z historii książki, lektury i kultury piśmiennej*, red. nauk. i posłowie Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 336 s.
- CHOJNACKI Włodzimierz: [recenzja] *Jerzy Chorążuk, Zdzisław Sirojć, «Poglądy polskiej inteligencji w przededniu zmian ustrojowych», Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2019, 300 s.*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 175–177.
- DASTUR Françoise: *L’image de la Grèce dans l’Allemagne romantique et des Lumières (Schiller, Hegel et Hölderlin)*, „Organon” t. 51, 2019, s. 23–43.
- DE LAZARI Andrzej: *Rok 1918 w historii rodzinnej braci Konstantego (1869–1930) i Aleksandra (1880–1942) de Lazari*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 159–179.
- Drugi Korpus w bitwie o Monte Cassino. Stan badań w 75-lecie bitwy*, red. Tomasz Siewierski, Muzeum Łazienki Królewskie, Politechnika Koszalińska, Warszawa–Koszalin 2019, 332 s.
- FARYŚ Janusz, SŁOWIŃSKI Przemysław: *U zarania niepodległości. Polityczne i społeczne problemy Polski odrodzonej na przełomie 1918 i 1919 r.*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 115–132.

- FIGASZEWSKA Karolina: *Fragmety rękopisów średniowiecznych – stan badań i perspektywy badawcze. Średniowieczne fragmenty zachowane w Archiwum Państwowym w Szczecinie*, „Studia Źródłoznawcze” t. 57, 2019, s. 99–112.
- FILIPOWICZ Mirosław: *Czego nie praktykują sokoly w niewoli, czyli o genezie czystek w Konserwatorium Moskiewskim*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 543–550.
- FUDALA Krzysztof: *Z dziejów kieleckiego więzienia 1867–1915*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 65–78.
- GALGANO Nicola Stefano: *From Parmenides’ to «Mē Eon» to Melissus’ to «Mēden»*, „Organon” t. 51, 2019, s. 5–22.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *«Przedmioty budownictwa» na warszawskich wystawach sztuk pięknych z lat 1819–1828 a problem modernizacji kultury architektonicznej w konstytucyjnym Królestwie Polskim*, „Quart” 2019, nr 3, s. 22–41.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Architektura w kręgu zainteresowań Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk (1800–1832)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 9–37.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Bringing Order out of Chaos: Stanisław August Poniatowski’s Political Patronage of Architectural Classicism in the Late-18th-Century Polish-Lithuanian Commonwealth*, „Central Europe” t. 16, 2018 [recte 2019], nr 2, s. 81–104.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *In Pursuit of Social Allies: Royal Residences and Political Legitimacy in Post-Revolutionary Europe (1804–1830)*, [w:] *The Routledge History of Monarchy*, red. Elena Woodacre, Zita Rohr, Chris Jones, Russell Martin, Lucinda H.S. Dean, Routledge, Abingdon 2019, s. 374–389.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Problem badań nad historią «sztuki żydowskiej» w komunistycznej Polsce. Przypadek Józefa Sandla*, „Kwartalnik Historii Żydów” 2019, nr 1, s. 43–67.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Public Commemoration, Modern National Identity and the Crisis of Neoclassicism: The Case of Early-Nineteenth-Century «Resurrected» Poland*, „RIHA Journal” 2019, nr 4 (online).
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Sebastian Sierakowski (1743–1824) i mit Krakowa w okresie napoleońskim i pokongresowym*, „Kwartalnik Historyczny” t. 126, 2019, nr 2, s. 283–314.
- GIEROWSKA-KAŁLAUR Joanna: *Przełom 1918 i 1919 roku na Litwie w świetle nieznanych dokumentów*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 53–82.

- GŁĘBOCKI Henryk: *Bezdamy 1913 – czy Józef Piłsudski planował zamach na cara?*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 493–526.
- GŁÓWKA Jan: *Bolesław Markowski wobec zagadnień reformy administracji państwowej w Polsce w latach 1923–1931*, „*Studia Muzealno-Historyczne*” t. 11, 2019, s. 173–188.
- GOŁDYN Piotr: *Źródła do dziejów szkolnictwa w Polsce w XX wieku. Sprawozdania szkolne/protokoły rad pedagogicznych/kroniki szkolne*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 180 s.
- Historia, wojsko, polityka. Marian Kukiel (1885–1973) i jego dzieło*, red. Tomasz Siewierski, Zbigniew Zielonka, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2019, 540 s.
- HOJKA Zbigniew: *Adolf Karol Dygacz – etnograf, etnomuzykolog, folklorysta, badacz i znawca kultury górnośląskiej i zagłębiowskiej*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 217–229.
- JASIŃSKI Michał S.: *Książd profesor Filip Diaczan. Portret warszawskiego m-skalofila*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 9–44.
- Kajety Korpusu Kadetów Szkoły Rycerskiej: ludzie – wartości – kultura materialna*, t. 2, red. nauk. Elżbieta Wichrowska, Agata Wdowik, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 658 s.
- KALETA Tomasz: *200-lecie kieleckiego drukarstwa. Przypis do bibliografii najstarszych druków kieleckich*, „*Studia Muzealno-Historyczne*” t. 11, 2019, s. 23–34.
- KALISZUK Jerzy: *Księgozbiory benedyktyńskie w średniowiecznej Polsce*, [w:] *W klasztornym skrytorium. Katalog wystawy*, red. Michał Gronowski, Wydawnictwo Benedyktynów, Kraków 2018 [recte 2019], s. 30–40.
- KALISZUK Jerzy: *Księgozbiory klasztorów benedyktyńskich w późnośredniowiecznej Polsce*, [w:] *Klasztor na Świętym Krzyżu. Skarb polskiej kultury i historii*, red. P. Zajac, Wydział Teologiczny UAM, Poznań 2018 [recte 2019], s. 25–38.
- KASPAREK Norbert: *Z dziejów syberyjskiego zesłania. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 301–313.
- KOLLINGER Karol: [recenzja] *Marek Cetwiński, Drogi i bezdroża dziejopisarstwa*, *Studio AB, Olsztyn 2017*, ss. 456, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 1, s. 167–171.

- KONOPACKI Artur: *Tatarzy w Nowogródku a rękopis tłumaczenia Koranu z Czombrowa*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 107–118.
- KORNAT Marek: *Polska – Rosja Sowiecka. Listopad 1918 – kwiecień 1920. Konflikt koncepcji terytorialnych i spór o kształt Europy Wschodniej*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 73–116.
- KOWALSKI Ireneusz, KOWALSKI Adam: *Rozwody w II Rzeczypospolitej. Aspekty historyczno-prawne i wyznaniowe*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 205–216.
- KRAHEL Tadeusz: *Ksiądz Dionizy Chlewiński*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 67–74.
- KRÓL Małgorzata: *Gustaw Zieliński w świecie nauki*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 49–69.
- KUKIEL Marian: *Studia historyczne. Wybór artykułów z lat 1909–1939*, oprac. i wstęp Tomasz Siewierski, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2019, 380 s.
- KULECKA Alicja: *Rosyjska polityka honorowania zasługi w destrukcji pamięci powstania styczniowego*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 241–272.
- KULIK Mariusz: *Echa powstania styczniowego na Łotwie w zbiorach Łotewskiego Państwowego Archiwum Historycznego w Rydze*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 181–192.
- KULIK Mariusz: *Polacy w armii rosyjskiej w przededniu odzyskania przez Polskę niepodległości*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 209–223.

- KULWICKA-KAMIŃSKA Joanna, ŁAPICZ Czesław: *Tytuły sur w rękopisie z Czombrowa na tle innych polskich przekładów Koranu*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 131–152.
- KULWICKA-KAMIŃSKA Joanna, WALKIEWICZ Aleksandra: *Dwa warianty filomackiego tłumaczenia Koranu w relacji do podstawy źródłowej*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 153–180.
- ŁASZKIEWICZ Hubert: *Życie kościelne i religijne w Rosji i w Polsce w roku 1918*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 387–396.
- LATAWIEC Krzysztof: *Inteligencja urzędnicza Królestwa Polskiego i Imperium Rosyjskiego wobec nowej rzeczywistości. Wybory byłych urzędników carskich po 1917 roku*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 245–254.
- LEGIEĆ Jacek: *Inwalidzi wojenni z armii rosyjskiej w niepodległej Polsce*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 255–270.
- LEGIEĆ Jacek: *Po co Rosji niepodległe państwo polskie? Rozważania Aleksandra Giejsa u schyłku powstania styczniowego*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 273–288.
- LEINWAND Aleksandra Julia: *Rewolucja «versus» niepodległość Konflikt (z) realizowanych marzeń*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 259–272.
- LÉVÊQUE Jean-Claude Favin: *La guerre préhistorique au prisme de la préhistoire française de la Grande Guerre à la Seconde Guerre mondiale (1914–1939)*, „Organon” t. 51, 2019, s. 45–89.
- LEWANDOWSKI Jan: *Styczeń 1916 roku – pierwsze w Lublinie legalne obchody rocznicy powstania 1863–1864 rok*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia*

- ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 193–201.
- MALLET Damien: *Pierre Des Noyers, a Scholar and a Courtier*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 139–146.
- MARCZEWSKA-ZAGDAŃSKA Hanna: *Polska niepodległa w koncepcjach administracji Woodrow Wilsona na tle gwałtownych przeobrażeń w Imperium Rosyjskim i Austro-Węgierskim*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 159–180.
- MARZAŁKOWSKI Mateusz F., JAKUBEK-RACZKOWSKA Monika: *Twórcza Graduału L13*, [w:] *Pelpliński Graduał L13. Dzieło, badania, konserwacja*, red. Juliusz Raczkowski, Monika Jakubek-Raczkowska, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2019, s. 123–146.
- MARZAŁKOWSKI Mateusz F.: *Dekorator pelplińskiego Graduału L13 i jego œuvre*, [w:] *Textus et pictura. Średniowieczny kodeks rękopiśmienny jako nośnik treści, znaczeń i wartości artystycznych*, red. Monika Jakubek-Raczkowska, Marta Czyżak, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2019, s. 153–172.
- MARZAŁKOWSKI Mateusz F.: *Zdobienia filigranowe. Analiza styloznawcza*, [w:] *Pelpliński Graduał L13. Dzieło, badania, konserwacja*, red. Juliusz Raczkowski, Monika Jakubek-Raczkowska, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2019, s. 107–122.
- MATERSKI Wojciech: *Kwestia polska w polityce Rosji lat Wielkiej Wojny 1914–1918*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 295–308.
- MATWIEJCZYK Witold: *Historia jednego donosu. Przyczynek do relacji polsko-niemieckich w Prusach Zachodnich u schyłku XIX wieku*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 477–492.
- MIŁAWICKI Marek OP: *Represje władz rosyjskich wobec dominikanów grodzieńskich za udział w partyzantce «zaliwszczyków» w 1833 roku*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 57–84.
- MYŚLIŃSKI Krzysztof (Muzeum Historii Kielce): *Stanisław Chróściechowski, konserwator zabytków w Kielcach 1920–1923*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 199–208.

- MYŚLIŃSKI Krzysztof: *Franciszek Ksawery Kowalski – zarys działalności architektonicznej*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 189–198.
- NIEBELSKI Eugeniusz: *Józef Piłsudski na syberyjskim zesłaniu. 1887–1892*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 115–135.
- NOIŃSKI Emil: «*Jego córka... Córka dyktatora*». *Losy Alojzy Trauguttówny w świetle wspomnień i korespondencji*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 581–591.
- NOWAK Andrzej: *I wojna światowa i narodziny eurazjanizmu*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 133–158.
- ODZIEMKOWSKI Jerzy: [recenzja:] *Jerzy Chociłowski, Bronisława Piłsudskiego pojedynki z losem*, Wydawnictwo Iskry, Warszawa 2018, ss. 170, ilustr., „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 243–248.
- OLSZEWSKA Natalia: *Początki brytyjskiej prasy popularnej*, „*Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie*” 2019, nr 2, s. 14–18.
- OPACKI Zbigniew: *Rok 1918 – transfer polskich uczonych z Rosji do szkolnictwa akademickiego Rzeczypospolitej. Przypadek Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 181–194.
- ORMAN Elżbieta: *Hrabina Laura z Potockich Tarnowska – zapomniana ultramontanka*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 553–570.
- PAJAŁK Jerzy Z.: *Rosja w 1918 roku w listach Polaków zamieszkujących na obszarze Imperium Rosyjskiego. (Na podstawie materiałów cenzury austriackiej)*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 225–244.
- PEZDA Janusz: *Współpraca czy rywalizacja? O relacjach między Biblioteką Polską w Paryżu a Muzeum Narodowym Polskim w Rapperswilu*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Ro-*

- sja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 637–647.
- PICCIN Matteo: *Geografie wyobrażone rosyjskiego nacjonalizmu: gubernie zachodnie Imperium i «Ruś Chełmska» między tradycją a nowoczesnością myśli narodowej*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 205–224.
- PIEKARSKI Michał: *Lemberg und Wien. Ein Beitrag zur Geschichte der musikalischen Beziehungen zwischen beiden Städten*, „Jahrbuch des Wissenschaftlichen Zentrums der Polnischen Akademie der Wissenschaften in Wien” t. 10, 2019, s. 259–273.
- PIEKARSKI Michał: *Obraz Rosji i Rosjan na łamach warszawskiego czasopisma «Muzyka» (1924–1938)*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 97–112.
- PIEKARSKI Michał: *Wkład Lwowa w polską muzykę sakralną. Od «Missa Paschalis» Marcina Leopoldy po «Stabat Mater» Karola Szymanowskiego*, [w:] *Muzyka sakralna w drodze ku Niepodległej*, red. Monika Karwaszewska, Akademia Muzyczna, Gdańsk 2018 [recte 2019], s. 58–81.
- PIEKARSKI Michał: *Zajęcia z zakresu muzykologii na Uniwersytecie Stefana Batorego. Przyczynek do dziejów uczelni*, „Klio” 2019, nr 3, s. 83–104.
- PISKUREWICZ Jan: *Antoni Bolesław Dobrowolski o związkach oświaty z nauką – w kontekście dyskusji na temat organizacji i rozwoju nauki w niepodległej Polsce*, „Forum Pedagogiczne” 2019, nr 1, s. 155–166.
- PISKUREWICZ Jan: *Maria Skłodowska-Curie i Ernest Rutherford. Przyjaźń, współpraca i rywalizacja*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 25–42.
- PISKUREWICZ Jan: *Tajna misja Jerzego Stempowskiego na Konferencji Pokojowej w Rydze*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 149–158.
- PISKUREWICZ Jan: *Uczeni o swojej sytuacji materialnej – w kontekście I Zjazdu Nauki Polskiej (1920 rok)*, [w:] *Naukowcy. Osobowość, rola, profesjonalizm*, red. Alicja Żywczok, Małgorzata Kitlińska-Król, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2019, s. 171–184.
- PLUDRA-ŽUK Paulina: *Czy potrzebna nam fragmentologia? Na marginesie pierwszego numeru pisma «Fragmentology»*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 173–182.

- PNIEWSKI Dariusz: *Koran romantyków. Przyczyny powstania filomackiego przekładu Koranu i jego poetyka*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 119–130.
- Poczet dziekanów Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego wraz z kroniką zdarzeń w latach 1915–2018*, red. Dominika Duralska, Andrzej Krzysztof Guzek, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 235 s.
- PRATS Mercè: «*Le Phénomène Humain*» de Pierre Teilhard de Chardin, un «*mémoire scientifique*»? „Organon” t. 51, 2019, s. 91–121.
- PREJS Roland OFM Cap.: *Zesłańcze pamiętniki. Wybrane wspomnienia kapucynów z pobytu w głębi Rosji*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 457–464.
- PRINKE Andrzej: «*Giganta opisywać – zuchwale rzemiosło...*» *Jak powstawała biografia prof. Józefa Kostrzewskiego (1885–1969), czołowego polskiego prehistoryka i muzeologa*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 97–112.
- PUCHALSKA Joanna: *Koran w katolickim dworze*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 97–106.
- PUDŁOCKI Tomasz: *Nieznanne polonika kanadyjskie – William John Rose i jego archiwalna spuścizna*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 315–326.
- PUGACEWICZ Iwona H.: *Francuskie «grandes écoles» i batigniolczycy. O wybranych karierach inżynierijno-technicznych i naukowych drugiego pokolenia Wielkiej Emigracji*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 43–60.
- RADWAN Marian SCJ, WODZIANOWSKA Irena: *Poufny list metropolity Ignacego Hołowińskiego do Piusa IX z 1851 roku*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 107–150.
- Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 254, aneks, ilustracje.

- REMBALSKI Andrzej: *Wojskowa i partyzancka działalność profesora Wacława Różańskiego*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 161–172.
- Rok 1918. *Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, 489 s.; t. 2, 402 s., il.
- ROSS Wiktor: *Lew Trocki a walka o niepodległość Polski*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 137–148.
- SADURSKI Ireneusz: *Jan Amborski – patriota, publicysta i uczony*, [w:] *Przy-pominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 571–580.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: [recenzja:] *Alicja Urbanik-Kopeć*, „Anioł w domu, mrówka w fabryce”, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 173–178.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: [recenzja:] *Witold Molik*, «*Polscy studenci na uniwersytetach niemieckich od końca XVIII do początku XX wieku*», t. 1, „Kwartalnik Historyczny” t. 125, 2018 [recte 2019], nr 4, s. 984–989.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: *Jak być (zostać) dobrym historykiem? (Marcin Kula, „Jerzy Jedlicki. Historyk nietypowy”)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 159–166.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: *Naród, państwo, terytorium. Roman Dmowski wśród rosyjskich kadetów*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 237–258.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: *Wojciech Bogumił Jastrzębowski. Biografia i działalność nauczycielska*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego” t. 81, 2018 [recte 2019], s. 43–64.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: *Zachować pamięć. Znaczenie Archiwum Polskiej Akademii Nauk i jego zbiorów dla badań nad historią nauki i oświaty*, [w:] *Ad personam. Prace ofiarowane profesorowi Adamowi Massalskiemu w 75. rocznicę urodzin*, red. Cezary Jastrzębski, Wydawnictwo UJK, Kielce 2019, s. 391–413.
- SIDOROWICZ-MULAK Dorota, SOSZYŃSKI Jacek: *Senosios knygos prove-niencijų tyrimai ir jų potencialas*, [w:] *Ženklaai, simboliai, prasmės. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tyrimai pagalbinių istorijos mokslų aspektu*, red. Ruta Čapaitė, Gitana Zujienė, Lietuvos istorijos institutas, Wilno 2019, s. 39–61.
- SIEWIERSKI Tomasz: [recenzja:] *Krystyna Śreniowska*, „*Moje życie*”, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 2, s. 199–201.

- SIEWIERSKI Tomasz: *Henryk Paszkiewicz w historiografii PRL*, [w:] *Henryk Paszkiewicz wydobyty z zapomnienia*, red. Małgorzata Dąbrowska, Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Łódzki, Łódź–Warszawa 2019, s. 140–150.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Il Consolato nel ventennio interbellico*, [w:] *Consolato Generale della Repubblica di Polonia in Milano. Cento anni di storia*, red. Bartosz Skwarczyński, Consolato Generale della Repubblica di Polonia, Mediolan 2019, s. 63–86.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Recepcja twórczości Mariana Kukiela w historiografii krajowej po 1945 roku*, [w:] *Historia, wojsko, polityka. Marian Kukiel (1885–1973) i jego dzieło*, red. Tomasz Siewierski, Zbigniew Zielonka, Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2019, s. 511–522.
- ŚLADKOWSKI Wiesław: *Manifestacja horodelska 10 października 1861 roku i jej dziejowe znaczenie*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 167–180.
- ŚLIWOWSKA Wiktoria: *Sybir w spuściznie Władimira Anatoljewicza Djakowa (1919–1995)*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 465–474.
- SOBIERAJ Maciej: *Książd profesor Mieczysław Żywczyński w archiwach UB/SB*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 527–542.
- SOSZYŃSKI Jacek: [recenzja:] *Ewangelistarz. Złoty kodeks gnieźnieński/Ewangelistary: The Golden Codex*, red. nauk. Michał Sołomieniuk, Wydawnictwo M, Kraków 2016, ss. 798, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 249–253.
- SOSZYŃSKI Jacek: [recenzja:] *Leszek Zasztowt, «Melting Puzzle: The Nobility, Society, Education and Scholarly Life in East-Central Europe (1800s–1900s)»*, „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” t. 53, 2019, s. 175–176.
- SOSZYŃSKI Jacek: *Międzynarodowa konferencja «Nauki pomocnicze historii w badaniach nad historią Wielkiego Księstwa Litewskiego»*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 2, s. 216–217.
- SOSZYŃSKI Jacek: *Ne visiškai prarasti. Dviejų viduramžių rankraščių iš Karaliaučiaus fragmentai Vilniuje*, [w:] *Ženkliai, simboliai, prasmės. Lietuvos*

- Didžiosios Kunigaikštystės tyrimai pagalbinių istorijos mokslų aspektu*, red. Ruta Čapaitė, Gitana Zujienė, Lietuvos istorijos institutas, Wilno 2019, s. 63–73.
- SOSZYŃSKI Jacek: *Pierwszy rok prac nad «Inwentarzem dziedzictwa narodowego w zakresie rękopisów średniowiecznych»*, [w:] *Textus et pictura. Średniowieczny kodeks rękopiśmienny jako nośnik treści, znaczeń i wartości artystycznych*, red. Monika Jakubek-Raczkowska, Marta Czyżak, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2019, s. 337–351.
- STEFAŃSKI Łukasz: *Życie codzienne kieleckiego więzienia w latach 1826–1918*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 45–64.
- SUNDERLAND Daniel: *Historia rodziny Sunderlandów. Miasto: Ilża*, „More Maiorum” 2019, nr 11, s. 58–61.
- SUNDERLAND Daniel: *Historia rodziny Sunderlandów. Miasto: Sunderland*, „More Maiorum” 2019, nr 9, s. 62–65.
- SUNDERLAND Daniel: *Historia rodziny Sunderlandów. Wprowadzenie*, „More Maiorum” 2019, nr 8, s. 64–69.
- SUNDERLAND Daniel: *Historia rodziny Sunderlandów. Zawód: fabrykant*, „More Maiorum” 2019, nr 12, s. 54–63.
- SUNDERLAND Daniel: *Historia rodziny Sunderlandów. Zawód: jubiler*, „More Maiorum” 2019, nr 10, s. 62–65.
- SZCZEPAŃSKI Jerzy: *Prezydenci Kielc w XIX wieku – między społeczeństwem a władzą*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 35–44.
- Szkoła Główna: kręgi wpływów*, red. nauk. Urszula Kowalczyk, Łukasz Książyk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 358 s.
- SZUMSKI Jan: *Odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 roku w oficjalnym przekazie i historiografii ZSRR okresu po drugiej wojnie światowej*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 221–235.
- SZUMSKI Jan: *The USSR's Politics of History Toward the Slavic Countries of the Eastern Bloc: Formal and Institutional Frameworks (1945–1989)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 61–81.
- SZUMSKI Jan: *Документы Центрального комитета КПСС по истории советско-польских отношений как источник по истории партийного делопроизводства*, [w:] *Управление документацией. Прошлое, настоящее, будущее*, red. Jurija Michajłowna Kukarina, Termika, Moskwa 2019, s. 224–234.
- SZYLLER Sławomir: *Jan Burcardi i jego kolekcje kazań*, [w:] *Textus et pictura. Średniowieczny kodeks rękopiśmienny jako nośnik treści, znaczeń i wartości artystycznych*, red. Monika Jakubek-Raczkowska, Marta Czyżak, Wydawnictwo Naukowe UMK, Warszawa 2019, s. 129–137.

- TRYNKOWSKI Jan: *Skarga na irkuckich księży bernardynów z 1829 roku*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 291–299.
- TYGIELSKI Wojciech: *W podróży po Europie: studia z dziejów kultury nowożytnej*, red. nauk. Anna Kalinowska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 548 s.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: [recenzja:] *Andrzej Żor, «Dom. Historia Przytułku św. Franciszka Salezego» Towarzystwo Przytułku św. Franciszka Salezego w Warszawie, Warszawa 2018*, ss. 351, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 201–204.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: *Instrukcja nadużycia. Służące w XIX-wiecznych polskich domach*, Sonia Draga, Katowice 2019, 310 s.
- WIECH Stanisław: «[K]raj utracony». *Warszawa w ostatnich miesiącach rosyjskiego panowania w świetle wspomnień Piotra Striemouchowa (styczeń–lipiec 1915 roku)*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 21–42.
- WIECH Stanisław: «*Bić po kieszeniach*». *Polityka represji ekonomicznych i finansowych wileńskiego generała-gubernatora Michaiła Murawjowa (1863–1865)*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 225–240.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Dlaczego Polacy wciąż wracają do historii? (Gerhard Gnauck, «Polen verstehen. Geschichte, Politik, Gesellschaft»)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 183–193.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Duszpasterstwo polonijne Kościoła rzymskokatolickiego w ostatnim programie rządowym PRL*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2019, nr 1, s. 133–149.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Edukacja polonijna po drugiej wojnie światowej. Stan badań*, „Przegląd Historyczno-Oświatowy” t. 62, 2019, nr 1–2, s. 257–284.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Jak uprawiać historię edukacji artystycznej (Joanna Grabowska, «Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie w latach 1945–1956»)*, „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” t. 53, 2019, s. 165–174.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Przedszkola Polski «ludowej». Ideologizacja instytucji (1944–1965)*, Instytut Pamięci Narodowej, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2019, 568 s.

- WIŚNIEWSKA Monika: *Szkolnictwo wyznaniowe i nauczanie religii w świetle osobistych zapisków prymasa Stefana Wyszyńskiego z 1961 roku*, „Biuletyn Historii Wychowania” 2019, nr 1, s. 129–150.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Upaństwowienie przedszkoli żydowskich w Polsce «ludowej»*, „Biuletyn Historii Wychowania” 2019, nr 1, s. 71–83.
- WOJCIECHOWSKI Leszek: *Ignacego Hołowińskiego Pielgrzymka do Ziemi Świętej. Pątnicza droga opisana przez księdza, literata i erudyte*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 85–106.
- WÓJCIK Zbigniew J.: *Filomacki przekład Koranu i jego losy – spojrzenie po latach*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 75–84.
- WÓJCIK Zbigniew: *Władysława Czaplickiego wielowątkowy obraz Syberii z lat 1864–1886*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 339–350.
- WOŁOS Mariusz: *Misja Józefa Becka na Ukrainę i do Rosji w 1918 roku*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 405–434.
- WYSZYŃSKI Stefan: *Pro memoria*, t. 8: *1961*, oprac. i wstęp Monika Wiśniewska, Instytut Pamięci Narodowej, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2017–2019, 270 s.
- ZABOROWSKI Robert: *Is pain an emotion? Some taxonomic considerations from a historical standpoint*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 9–26.
- ZAŁĘCZNY Jolanta: *Między historią a obszarem pamięci. Losy Ludwika Biesiadowskiej*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 607–621.
- ZAMECKI Stefan: *Życie wśród innych*, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2019, 64 s.

- ZASZTOWT Leszek: *Rok 1918 w świetle «Dzienników» Michała Römera. Rosja, Polska a sprawa litewska*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 83–96.
- ZBOROWSKA Agata: *Życie rzeczy w powojennej Polsce*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 368 s.
- ZIÓŁEK Ewa M.: *Kapelani w wojsku Księstwa Warszawskiego*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 47–55.
- АНАТОЛЬЕВНА Мулина Светлана: *Польские ссыльные в структуре населения Степного Края*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 329–337.
- АНТОНОВИЧ Зинаида: *Римско-католическое духовенство 1860-х гг. в архивных фондах Национального исторического архива Беларуси*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznane. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 151–164.
- БОРИСЁНОК Юрий Аркадьевич: *Возрождающаяся Польша, РСФСР и формирующаяся белорусская государственность*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 309–323.
- ВОЛОБУЕВ Вадим Вадимович: *«Польский путь к социализму» и споры о советском строе в период между «Польским Октябрем» и студенческими выступлениями в ПНР 1968 года*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 325–350.
- ГОРИЗОНТОВ Леонид Ефремович: *Русско-польские отношения в 1918 г. Глазами мемуаристов межвоенного периода*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 43–51.
- КОЧЕГАРОВ Кирилл Александрович: *Революционные события 1917 в современных школьных учебниках в контексте смены парадигмы содержания школьного образования в России*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 325–334.

- МАРНЕЙ Людмила Петровна, НОСОВ Борис Владимирович: *Проблемы истории России и Польши XX века в трудах российской части Комиссии историков России и Польши*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 181–220.
- МАСТЕРОВ Валерий Петрович: *Информационное поле – пространство противостояния или взаимопонимания (общественные дискуссии об истории и современности российско-польских отношений)*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 451–461.
- НОСКОВА Альбина Федоровна: *Кризис 1956 года в Польше и Римско-католическая церковь*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 297–323.
- ПЕТРОВ Юрий Александрович: *Эпоха «великих потрясений» России в новейшей историографии*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 117–132.
- СОЛДАТОВ Антон Анатольевич: *«Быть историком Польши, значит быть историком борьбы за независимость»: Стефан Кеневич и традиции польской исторической науки*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 351–360.
- СОРОКИН Андрей Константинович: *Формирование восточной границы Украины 1917–1920 гг. в контексте международных отношений*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 1, s. 353–386.
- ТАРАСОВ Владимир Петрович: *Гражданская война в России и Польша (по документам РГВА)*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 11–19.
- ФАЛЬКОВИЧ Светлана Михайловна: *Историческая память поляков как фактор формирования патриотического самосознания в борьбе за восстановление национальной государственности*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie*, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 285–296.
- ЯЖБОРОВСКАЯ Инесса Сергеевна: *К вопросу о характере польской государственности межвоенного периода 1918–1939 гг.*, [w:] *Rok 1918.*

Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej Europie, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 273–283.

III. HISTORIA NAUK BIOLOGICZNYCH I ROLNICZO-LEŚNYCH

- 50 lat Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego we wspomnieniach*, red. Tomasz Jagielski, Izabela Wyszomirska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019, 452 s., ilustr.
- ARABAS Iwona: *Podlaska kolekcja roślin księżnej Anny Jabłonowskiej*, „Herbalm” 2019, nr 1, s. 42–56.
- DASZKIEWICZ Piotr [i in.]: *Zagadka żubra z Warszawskiego Gabinetu Zoologicznego z pierwszej połowy XIX wieku*, „Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody” 2019, t. 38, nr 2, s. 91–98.
- DASZKIEWICZ Piotr, EDEL Philippe: *Les lettres de Saint-Pétersbourg de L.H. Bojanus*, „Cahiers Litvaniens” 2019, t. 18, s. 39–41.
- DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz: *List Józefa Ejsmonda (1862–1937) do Janusza Domaniewskiego (1891–1954). Unikalny dokument historii «ewakuacji» warszawskich zbiorów zoologicznych w 1915 roku*, „Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Przyroda” 2019, t. 25, s. 217–227.
- DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz: *Mecenat entomologiczny Jerzego Wandolina Mniszcha (1824–1881) w świetle jego listów do Armanda Davida (1826–1900)*, „Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Przyroda” t. 25, 2019, s. 167–177.
- DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz: *Sprawozdanie Działu Aklimatyzacji Zwierząt. Interesujący dla historii żubra i nauk przyrodniczo-leśnych dokument Państwowego Muzeum Zoologicznego z 1947 roku*, „Studia i Materiały Ośrodka Kultury Leśnej” t. 18, 2019, s. 107–121.
- DASZKIEWICZ Piotr, SAMOJLIK Tomasz, FEDOTOVA Anastasia: *Żubry z Narodowego Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu a historia zoologii i muzeografii przyrodniczej w XVIII i XIX wieku*, „Kosmos. Seria A: Biologia” t. 67, 2018, nr 4, s. 703–707.
- DASZKIEWICZ Piotr: *List barona Christopha Burhardta von Vietinghoffa (1767–1829) do André Thouina (1747–1824). Interesujący dokument historii nauki w krajach bałtyckich*, „Echa Przeszłości” t. 19, 2019, s. 217–223.
- DASZKIEWICZ Piotr: *Paryskie ślady przyrodniczych badań Kaukazu Ludwika Młokosiewicza (1831–1909)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 3, s. 75–79.
- DASZKIEWICZ Piotr: *Spuścizny krakowskich uczonych w zbiorach Narodowego Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu*, [w:] *Spuścizny – co po nas zosta-*

- je? Zagadnienia metodologiczne*, red. Adam Górski, Archiwum Nauki PAN i PAU, Kraków 2018 [recte 2019], s. 17–23.
- DASZKIEWICZ Piotr: *The Forgotten Trade of European Pond Turtle «Emys Orbicularis» in Central Europe in the 18th and 19th Centuries: An Essential Introduction to Historical and Economic Investigation*, „*Studia Historiae Oeconomicae*” t. 36, 2019, s. 93–103.
- DASZKIEWICZ Piotr: *Warszawski Gabinet Zoologiczny w korespondencji Armanda Davida (1826–1900). Nieznane listy Władysława Taczanowskiego (1819–1890), Konstantego Branickiego (1824–1884) i Charlesa Oberthüra (1845–1924)*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 129–147.
- FEDOTOVA Anastasia, SAMOJLIK Tomasz, DASZKIEWICZ Piotr: *Killing for Museums: European Bison as a Museum Exhibit*, „*Centaurus*” t. 60, 2018 [recte 2019], nr 4, s. 315–332.
- KAPAŁA Krzysztof: *Obrazy roślinności Królestwa Polskiego redagowane przez Zygmunta Wóycickiego*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 149–166.
- Korespondencja Benedykta Dybowskiego do Janusza Domaniewskiego w latach 1919–1920*, oprac. Piotr Daszkiewicz, Dariusz Iwan, Hubert Kowalski, Dominika Mierzwa-Szymkowiak, Marcin Raś, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa 2019, XV+172 s., il. Seria: *Memorabilia Zoologica*, nr 5.
- Korespondencja Benedykta Dybowskiego do Janusza Domaniewskiego w latach 1917–1918*, oprac. Piotr Daszkiewicz, Dariusz Iwan, Hubert Kowalski, Dominika Mierzwa-Szymkowiak, Marcin Raś, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa 2018 [recte: 2019], XIV+218 s., il. Seria: *Memorabilia Zoologica*, nr 4.
- MAGOWSKA Anita: [recenzja] *Botanika i anatomia w dzienniku podróży Christiana Erndtela Refleksje o książce: «Dziennik podróży uczonej Christiana Erndtela, lekarza przybocznego króla Augusta II», tłum. i oprac. nauk. Katarzyna Pękacka-Falkowska i Halina Bogusz, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Warszawa 2018, s. 160*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 163–169.
- ORZEŁ Joanna: *Z gabinetu osobliwości do gabinetu naturalnego, od kultury ciekawości do fascynacji nauką, czyli Józefa Jerzego Hylzena wkroczenie w świat uczonych*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, s. 79–96.
- ROSKAL Zenon: *Czy Jędrzej Śniadecki był materialistą?*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 27–48.
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Historia i luminarze nauki*, red. Monika Kozłowska, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 389 s. Seria: *Uniwersytet Poznański 1919–2019*.
- WÓJCIK Zbigniew J.: *Powroty z Rosji do Polski przyrodników u zarania II Rzeczypospolitej*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i Sowiecka Rosja w nowej*

Europie, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, t. 2, s. 195–208.

ZEMANEK Alicja, KÖHLER Piotr: *Botany at Stefan Batory University in Vilna (Wilno, Vilnius) (1919–1939)*, „*Studia Historiae Scientiarum*” t. 18, 2019, s. 93–137.

IV. HISTORIA NAUK MEDYCZNYCH

ANTCZAK Stanisław: *Spoleczno-kulturowe konteksty i konsekwencje zdrowotne obrzezania kobiet w Czarnej Afryce*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 19–42.

ARABAS Iwona i in.: *Legendarne surowce lecznicze pochodzenia morskiego. Historia z ciągiem dalszym*, „*Farmacja Polska*” t. 75, 2019, nr 12, s. 692–697.

BARAŃSKI Jarosław: *Cnoty lekarza w polskiej lekarskiej myśli filozoficzno-moralnej w XVIII i XIX wieku*, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” t. 25, 2019, nr 1, s. 27–49.

BARAŃSKI Jarosław: *O wadach lekarzy w polskiej literaturze lekarskiej XIX w.*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 43–58.

BŁASZCZYK Grzegorz: *Krok do przodu, dwa kroki do tyłu. Na marginesie monografii Jadwigi Brzezińskiej, Rola Uniwersytetu w Dorpacie w kształceniu polskich studentów farmacji 1802–1918, Opracowanie własne, Kołobrzeg 2017, ss. 904*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 183–198.

CHODOROWSKI Łukasz: *Rozwój nauk przyrodniczych a problematyka animacji embrionu ludzkiego*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 117–133.

CIESIELSKA Maria: [recenzja] *Małgorzata Okupnik, «W niewoli ciała. Doświadczenie utraty zdrowia i jego reprezentacje»*, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2018, ss. 553, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” t. 25, 2019, nr 2, s. 149–151.

DURBAS Małgorzata: *Casten Rönnow – szwedzki medyk na francuskiej prowincji w Lunéville w latach 1737–1766*, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” t. 25, 2019, nr 2, s. 27–46.

FELCHNER Andrzej: *Rodzina w II Rzeczypospolitej – jej główne zagrożenia ze strony chorób*, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” t. 25, 2019, nr 1, s. 99–124.

- GŁUSIUK Anna: *Choroby kobiet i sposoby ich leczenia na podstawie traktatu Metrodory z Bizancjum*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 127–137.
- GRASSMANN Magdalena: *Dziedzictwo medyczne pierwszego polskiego szpitala w Chicago*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 161–174.
- JESZKE Jaromir: *Polska historiografia nauk medycznych – wizje i konteksty przemian*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 155–174.
- Jewish medicine and healthcare in Central Eastern Europe: shared identities, entangled histories*, red. Marcin Moskalewicz, Ute Caumanns, Fritz Dross, Springer International Publishing AG, 2019, 277 s., il.
- Kobiety w medycynie – w stulecie odzyskania niepodległości (1918–2018)*, red. Anna Marek, Magdalena Paciorek, Maria Ciesielska, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa 2019, 270 s.
- KOZIŃSKA Agnieszka: [recenzja] *Rafał Zgorzelski, Irena Przybysz, ks. Damian Klimkowski, «Janina Fetlińska. Pielęgniarka, społecznik, senator RP 1952–2010»*, wyd. Wspólnota Żyrardowa, Żyrardów 2019, ss. 255, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 2, s. 152–157.
- MAĆKOWIAK Zenon, MAĆKOWIAK Bartosz: *Witold Chodźko (1875–1954) – lekarz higienista i minister zdrowia publicznego w II Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 263–274.
- MAJEWSKI Jan: [recenzja] *Lidia Maria Czyż, Sylwia Tulik, Aptekarskie Silva Rerum, czyli subiektywny słownik farmaceutycznych tajemnic, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów, 2018, ss. 234*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 171–173.
- MARCYSIAK Małgorzata: [recenzja] *Katarzyna Szymczyk, «Opieka społeczna nad dzieckiem w Piotrkowie Trybunalskim w okresie Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939, Kontekst ogólnopolski»*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Piotrków Trybunalski 2017, ss. 353, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 177–180.
- MASŁOWSKA Magdalena: *Dokumenty doktora Jana Rocha Rauma – Naczelnego Lekarza Szpitala Przemienienia Pańskiego w Warszawie – w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 2, s. 129–145.

- MATEJA Anna: *Poznawanie Kępińskiego. Biografia psychiatry*. Wydawnictwo Literackie, Kraków 2019, 409 s., ilustr.
- MATEJA Anna: *Recepta na adrenalinę. Napoleon Cybulski i krakowska szkoła fizjologów*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2019, 181 s.
- MAZURCZAK Dorota: *Adam Wrzosek wobec studiów kobiet na medycynie i wykonywania przez kobiety zawodu lekarskiego*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 285–298.
- Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, 566 s.
- MOSKALEWICZ Marcin, OPLER Lewis A.: *Eugeniczne fantazje Franza Josefa Kallmanna*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 323–332.
- NAWROT Piotr: *Medycyna w Ameryce Hiszpańskiej od XVI do XVIII w. Wybrane zagadnienia*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 333–354.
- OKONIEWSKA Katarzyna: *Głód w KL Stutthof*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 2, s. 103–125.
- OWECKI Michał: *«O puchlinie kanału kręgowego» – rzecz z początków neurologii w Polsce. Krytyczne omówienie rozprawy doktorskiej Wincentego Herberskiego*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 77–98.
- OWECKI Michał: *Histologia tkanki nerwowej według Henryka Hoyera*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 9–24.
- PACIOREK Magdalena: *Działalność Komisji Historii Nauk Medycznych przy Radzie Naukowej Ministerstwa Zdrowia w latach 1952–1956 w świetle dokumentów Archiwum Akt Nowych*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 141–160.
- PACIOREK Magdalena: *Kobiety w czepkach. Prestiż zawodu pielęgniarki w opinii polskiej prasy medycznej lat pięćdziesiątych*, [w:] *Kobiety w medycynie – w stulecie odzyskania niepodległości (1918–2018)*, red. Anna Marek, Magdalena Paciorek, Maria Ciesielska, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa 2019, s. 187–205.
- PEKACKA-FALKOWSKA Katarzyna, DRZEWIECKI Bartosz: *Projekt porządku akuszerskiego Towarzystwa Przyrodniczego w Gdańsku (Naturforschende*

- Gesellschaft*) z 1781 r., „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 2, s. 47–66.
- PŁONKA-SYROKA Bożena: *Fryderyk Bogumil Hechel – ojciec polskiej toksykologii. biografia nieoczywista*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 355–370.
- PŁONKA-SYROKA Bożena: *Popularyzacja wiedzy medycznej w świetle czasopisma «Lekarz Wojskowy» (1920–1939)*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 2, 69–102.
- PŁYGAWKO Danuta: *Trudy życia i działalność prof. Stefana Tytusa Dąbrowskiego w czasie wojennej tułaczki w Generalnym Gubernatorstwie (20 grudnia 1939–18 marca 1945)*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 371–390.
- RATMANOV Pavel E., ŁOTYSZ Sławomir, CZAJEWSKI Jerzy: *Polish Physicians in Harbin (The First Half of the 20th Century)*, „History of Medicine” t. 6, 2019, nr 2, s. 70–80.
- REJMER Krzysztof: *Zapomniana historia nauki: panny apteczkowe, znachorzy, koltuny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019, 420 s.
- SROGOSZ Tadeusz: *Ideologiczne uwarunkowania funkcjonowania nurtu marksistowskiego w polskiej filozofii i historii medycyny*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 431–446.
- STAWIAK-OSOSIŃSKA Małgorzata: *Sztuka położnicza dla kobiet. Kształcenie akuserek na ziemiach polskich w dobie niewoli narodowej (1773–1914)*, DiG, Warszawa 2019, aneksy, ilustr., 551 s.
- STELCER Bogusław: *Humanistyczna tradycja w medycynie. Kilka refleksji o towarzyszeniu choremu i metodzie Michaela Balinta*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 447–458.
- STRZĄDAŁA Agata: *Bioetyka żydowska wobec początków i końca życia*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 7–26.
- SUPADY Jerzy: [recenzja] *Zdzisław Gajda, «Medale medyczne Małgorzaty Kot»*, *Wydawnictwo Krakowskiego Towarzystwa Miłośników Historii Medycyny, Kraków 2018, ss. 157*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 2, s. 202–206.

- SZARSZEWSKI Krzysztof, PAWŁOWSKA-KUBIK Agnieszka, PALUCHOWSKI Piotr: *Medycyna zatrzymana w czasie – leczenie w okresie średniowiecza*, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2019, nr 2, s. 27–30.
- TROJANOWSKA Anna: *Pracownia Chemiczno-Analityczna Warszawskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w latach 1897–1914 (w świetle „Wiadomości Farmaceutycznych”)* (cz. 2), „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 151–169.
- TROJANOWSKA Anna: *XIII Przegląd Prac Magisterskich z Zakresu Historii Farmacji*, „Farmacja Polska” t. 75, 2019, nr 1, s. 24–27.
- TRZĘSIEL Katarzyna: [recenzja] *Małgorzata Marcysiak, «Kształtowanie się pielęgniarstwa społecznego jako działu medycyny społecznej na przykładzie województwa łwowskiego w latach 1929–1939»*, *Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2018*, ss. 336, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 187–192.
- TUROS Maria J.: [recenzja] *Lindsay Fitzharris, «Rzeźnicy i lekarze. Makabryczny świat medycyny i rewolucja Josepha Listera»*, przekł. Łukasz Müller, «ZNAK», *Kraków 2018*, ss. 318, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 193–208.
- TUROS Maria J.: *Dominique Jean Larrey i Polacy*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 3, s. 35–54.
- TUROS Maria J.: *Urazy szczęk i twarzy w doświadczeniu chirurgicznym Dominika Jeana Larreya*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 2, s. 7–24.
- TUROS Maria Joanna: *Napoleon i zadzumieni w Jaffie – piękny obraz..., prawda niestety mniej piękna*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 53–76.
- UCHTO Halina: *Wspomnienia Polaka, uczestnika powstania listopadowego. Na podstawie Pamiętników z Sybiru, spisanych przez Wincentego Migurskiego*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 459–472.
- UCHTO-ŻYWICA Beata: *Lekarz dla lekarzy – o społecznej, medycznej i naukowej działalności Kazimierza Brossa (1894–1939?)*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 473–482.
- Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 1950–2019. Historia i luminarze nauki*, red. Michał Musielak, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 634 s.

- URBANEK Bożena: [recenzja:] *Małgorzata Stawiak-Ososińska, „Sztuka położnicza dla kobiet. Kształcenie akuszerok na ziemiach polskich w dobie niewoli narodowej (1773–1914)”*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” t. 25, 2019, nr 1, s. 181–186.
- URBANEK Bożena: *Kobiety w medycynie polskiego dwudziestolecia międzywojennego*, [w:] *Kobiety w medycynie – w stulecie odzyskania niepodległości (1918–2018)*, red. Anna Marek, Magdalena Paciorek, Maria Ciesielska, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa 2019, s. 11–36.
- URBANEK Bożena: *Neurologia i psychiatria na wileńskim Uniwersytecie Stefana Batorego do roku 1934 (czasów reorganizacji). Warunki funkcjonowania i kadra naukowa*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 3, s. 55–71.
- URBANEK Bożena: *Podróż naukowa do Istambułu i udział w konferencji „Woda a zdrowie w perspektywie historyczno-kulturowej” (Refleksje)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 211–214.
- URBANEK Bożena: *Rodowody studentów medycyny wileńskiego Uniwersytetu Stefana Batorego w czasach II Rzeczypospolitej*, [w:] *Między historią, bioetyką i medycyną. Księga Jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka*, red. Krzysztof Prętki, Adam Czabański, Ewa Baum, Katarzyna B. Głodowska, Wydawnictwo Naukowe UM, Poznań 2019, s. 483–495.
- VISHLENKOVA Elena, ZATRAVKIN Sergiej: *Early Soviet medicine: digital and narrative utopias*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 83–106.
- VISHLENKOVA Elena, Zatravkin Sergiej: *Polish medicine in the Russian Empire in the first third of the 19th Century*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 2, s. 61–78.
- WOJCIECHOWSKA Beata: *Flebotomia i purgowanie, czyli o leczeniu w wiekach średnich*, Wyd. UJK, 2019, lustr., ss. 187. *Wybitni uczeni we wspomnieniach: Jerzy Vetulani*, koordynacja merytoryczna Edmund: Przegaliński, Witold Rużyło, red. Małgorzata Józefaciuk, Biuro Upowszechniania i Promocji Nauki PAN, Warszawa 2019, 238 s., il.

V. HISTORIA NAUK MATEMATYCZNO-FIZYCZNO-CHEMICZNYCH

- ALBIŃSKI Tomasz: [recenzja] *Hauping Lu-Adler, «Kant and the Science of Logic: A Historical and Philosophical Reconstruction»*, Oxford University Press, Oxford 2018, s. XXIV+244, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 170–174.
- BIENIAS Barbara: *Edward Gresham’s «Astrostereon, or A Discourse of the Falling of the Planet» (1603), the Copernican Paradox, and the Construction of*

- Early Modern Proto-Scientific Discourse*, „Studies in History and Philosophy of Science: Part A” 2019 (online).
- BIENIAS Barbara: *The Place of MS Sloane 3703 Among Early-Modern English Translations of the French Paraphrase of «Splendor Solis»*, „The Library” t. 20, 2019, nr 2, s. 224–229.
- BŁASZCZYK Piotr, DOMORADZKI Stanisław, FILA Marlena: [recenzja:] *Refleksje o książce: Researching the History of Mathematics Education. An International Overview*, red. Fulvia Furinghetti, Alexander Karp, Springer 2018, ss. 314+XV, ilustr., „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 254–266.
- CIESIELSKA Danuta, CIESIELSKI Krzysztof: *Matematyczna wędrówka po Krakowie*, Wydział Matematyki i Informatyki UJ, Kraków 2019, 64 s.
- CIESIELSKA Danuta, CIESIELSKI Krzysztof: *Matematyka na znaczkach pocztowych. Wystawa towarzysząca Jubileuszowemu Zjazdowi Matematyków Polskich w stulecie Polskiego Towarzystwa Matematycznego*, Wydział Matematyki i Informatyki UJ, Kraków 2019, 30 s.
- CIESIELSKA Danuta, MALIGRANDA Lech, ZWIERZYŃSKA Joanna: *Doktoraty Polaków w Getyndze. Matematyka*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 73–116.
- CIESIELSKA Danuta, MALIGRANDA Lech: *Alfred Rosenblatt (1880–1947): Polish-Peruvian Mathematician*, „Banach Center Publication” 2019, nr 3, s. 57–108.
- CIESIELSKA Danuta: *Sprawozdanie z Jubileuszowego Zjazdu Matematyków Polskich w stulecie Polskiego Towarzystwa Matematycznego*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 222–226.
- CIESIELSKA Danuta: *Sprawozdanie z międzynarodowej interdyscyplinarnej konferencji w stulecie habilitacji Emmy Noether na Uniwersytecie w Getyndze*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 201–210.
- DOMORADZKI Stanisław, STAWISKA Małgorzata: *Polish Mathematicians and Mathematics in World War I. Part II. Russian Empire*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 55–92.
- DUDA Roman: *Historia matematyki w Polsce na tle dziejów nauki i kultury*, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów, Aspra-JR, Warszawa 2019, 626 s., il., tab.
- GODDU André: [recenzja] *Marcin Karas, Nowy obraz świata. Poglądy filozoficzne Mikołaja Kopernika*, Kraków 2018, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, ss. 220, s. 195–197, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, [także w j. ang. w: „Journal for the History of Astronomy” t. 50, 2019, nr 4, s. 487–489].
- GRELL Chantal: *The Correspondence between Johannes Hevelius and Pierre des Noyers, as the Mirror of Scientific Novelties*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 117–123.

- JASIŃSKI Maciej: [recenzja:] *Jacqueline Feke, „Ptolemy's Philosophy: Mathematics as a Way of Life”*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 197–201.
- JASIŃSKI Maciej: *Stanisław Lubieniecki and Johannes Hevelius: (Extra)ordinary «Men of Letters»*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 125–137.
- JASIŃSKI Maciej: *Szyfr Stanisława Lubienieckiego, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”* t. 63, 2019, s. 249–256.
- KARPIŃSKA Karolina: *Mathematics Teaching in Gymnasia and Real Schools in Poland in the Years 1795–1918: Schools with Polish and German as the Language of Instruction (Comparison)*, [w:] *Proceedings of the Eighth European Summer University on History and Epistemology in Mathematics Education (ESU-8)*, red. Evelyne Barbin, Uffe Thomas Jankvist, Tinne Hoff Kjeldsen, Bjørn Smestad, Constantinos Tzanakis, OsloMet – Storbyuniversitetet, Oslo 2019, s. 727–758.
- KARPIŃSKA Karolina: *Podręczniki do matematyki Stefana Banacha w kontekście doświadczeń szkolnych autora*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 71–138.
- KOKOWSKI Michał: *The Divergent Histories of Bose–Einstein Statistics and the Forgotten Achievements of Władysław Natanson (1864–1937)*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 327–464.
- LICHOCKA Halina: *Działalność badawcza Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki w 2018 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2019, t. 64, nr 3, s. 163–174.
- LICHOCKA Halina: *Vestium i ruthenium na tle historii chemii*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 295–313.
- MAŚLANKA Krzysztof, RODZEŃ Jacek, WYKA Ewa: *Trójwymiarowe modele matematyczne na przykładzie obiektów ze zbiorów Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 257–293.
- MAŚLANKA Krzysztof: *On a Certain New Class of Expansions for the Riemann Zeta Function*, [w:] *Current Research in Mathematical and Computer Sciences II*, red. Adam Lecko, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2018 [recte 2019], s. 141–155.
- POLAK Paweł: *Rola historii nauki w działalności naukowej, dydaktycznej i filozoficznej Mariana Smoluchowskiego*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 25–53.
- POSPIESZNY Tomasz: *Pasja i geniusz. Kobiety, które zasłużyły na Nagrodę Nobla*, Wydawnictwo Po Godzinach, Warszawa 2019, 435 s., ilustr.
- SAWICKI Jerzy, WRÓBLEWSKI Andrzej Kajetan: *Jak Józef Herman Osiński został obdarzony obliczem Lorda Kelvina. Proces poszlakowy*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 2, s. 45–60.

- SIEGMUND-SCHULTZE Reinhard: *Some Remarks and Documents Concerning the Emigration of Polish Mathematicians During the 1930s and Early 1940s*, „*Studia Historiae Scientiarum*” t. 18, 2019, s. 139–162.
- SIUDA-BOCHENEK Magda: *Popularyzatorska działalność Jana Jędrzejewicza*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 135–156.
- SZUDY Józef: *O związkach Walthera Hermanna Nernsta z nauką polską*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 139–191.
- ŚNIEŻYŃSKA-STOLOT Ewa: [recenzja] Sylwia Konarska-Zimnicka, «„*Wenus panią roku, Mars towarzyszem...*” *Astrologia w Krakowie XV i początku XVI wieku*», *Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2018*, ss. 454, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 206–209.
- WŁODARCZYK Jarosław: «*Peripheral*» *Astronomy in the Correspondence of Johannes Hevelius: A Case Study of Maria Cunitia and Elias von Löwen*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 1, s. 147–155.
- WŁODARCZYK Jarosław: *Selene’s Many Faces*, „*Journal for the History of Astronomy*” t. 50, 2019, nr 4, s. 493–495.
- WŁODARCZYK Jarosław: *The Pre-Telescopic Observations of the Moon in Early 17th-Century London: The Case of Edward Gresham (1565–1613)*, „*Notes and Records: The Royal Society Journal of the History of Science*” 2019 (online).
- WULFF Enrique: *State of Competition: Conceptual Shoehorning Behind Priority on Calcitonin Precursor Biosynthesis*, „*Studia Historiae Scientiarum*” t. 18, 2019, s. 465–490.
- WYKA Ewa: [recenzja] Marek Górlkowski, «*Noblista z Nowolipek. Józefa Rotblata wojna o pokój*», *Wydawnictwo Znak, Kraków 2018*, s. 507, ilustr., „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” t. 28, 2019, nr 2 (55), s. 159–162.
- WYKA Ewa: *Calikowscy – krakowscy wytwórcy przyrządów naukowych*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 79–103.
- ZAWILSKI Marek: *Krakowskie obserwacje Jana Śniadeckiego*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” t. 64, 2019, nr 2, s. 105–126.

VI. HISTORIA NAUK O ZIEMI

- 65 lat studiów kartograficznych w Politechnice Warszawskiej 1954–2019. Warszawa, 7 czerwca 2019 r.*, oprac. Zenon A. Kaczyński, Robert Olszewski, Paweł Pędzich, Michał Stankiewicz, Wydział Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2019, 96 s., 47 ryc.
- ARANOWSKI Marek, MUSIAŁ Ewa: *50 lat przywództwa prof. Jerzego Gaździckiego. Jubileusz Polskiego Towarzystwa Informatyki Przestrzennej*, „*Geodeta*” 2019, nr 4 (278), s. 40–45.

- Archiwalne artykuły Aleksandra Walickiego o Ignacym Domeyce*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 241–250.
- BARANOWSKI Marek, MUSIAŁ Ewa: *Półwiecze działalności Polskiego Towarzystwa Informatyki Przestrzennej pod przywództwem Profesora Jerzego Gaździckiego*, „Roczniki Geomatyki” t. 17, 2019, nr 1 (84), s. 7–26.
- BARTOSZEWICZ Henryk: *Dawny atlas historyczny wojny polsko-rosyjskiej 1830–1831 Richarda Ottona Spaziera na tle kartografii doby powstania listopadowego*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 261–281. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- BARTOSZEWICZ Henryk: *Gród nad Dniestrem. Atlas historyczny miast ukraińskich, tom drugi, Halicz*, „Geodeta” 2019, nr 8 (291), s. 46–51.
- BARTOSZEWICZ Henryk: *Inżynierowie wojskowi. Prace Korpusu Inżynierów Koronnych 1775–1795, część 1*, „Geodeta” 2019, nr 2 (285), s. 48–51.
- BARTOSZEWICZ Henryk: *Plany twierdz i mapy militarne. Prace Korpusu Inżynierów Koronnych 1775–1795, część 2*, „Geodeta” 2019, nr 3 (286), s. 50–52.
- BOROWICZ Dorota, SPALLEK Waldemar: *Dawne atlasy historyczne w kolekcji Pracowni Historii Kartografii Zakładu Geoinformatyki i Kartografii Uniwersytetu Wrocławskiego*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 165–197. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- BORYCKA Marlena, JUTRZENKA-SUPRYN Dorota: *Miasta, bitwy i fortyfikacje – kolekcja pięciu sztucznych atlasów ze zbiorów Biblioteki Elbląskiej. Problematyka historyczna i konserwatorska*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 339–361. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- BOSY Grzegorz: *Mapy z okresu fryderycjańskiego jako źródło do badań nad „owalnicą głogowską”*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 85–109. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- BROOKE-HITCHING Edward: *Złoty atlas. Największe wyprawy, odkrycia i poszukiwania na mapach*, tłum. Józef Szczepański, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2018, 256 s., 202 ryc.
- BRUS Anna: *Irkuck i okolice*, [w:] *Przypominać zapomniane, odkrywać nieznanne. Polskie losy – Kościół – Syberia – Rosja (XIX–XX w.): studia ofiarowane*

- Profesorowi Eugeniuszowi Niebelskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. Anna Barańska, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2019, s. 351–419.
- Człowiek i kamień: badania geologiczne w perspektywie archeologii: konferencja naukowo-jubileuszowa z okazji 50-lecia pracy naukowej prof. dr hab. Janusza Skoczylasa*, red. Michalina Dzwoniarek-Konieczna, Marta Węclawska, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2019, 258 s.
- Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, 374 s., ryc., tab. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- DOMEYKO Paz: *O Ignacym Domeyce*, [w:] *Rękopis z Czombrowa. Filomacki przekład Koranu – edycja i studium historyczno-filologiczne zabytku*, red. Joanna Kulwicka-Kamińska, Czesław Łapicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019, s. 237–240.
- DUDZICKA Grażyna, GAZICKA-WÓJTOWICZ Dorota: *Ucieczka Beniowskiego z Kamczatki i jego odkrywczy rejs po północnym Pacyfiku w świetle rękopiśmiennej mapy odnalezionej w zbiorach Biblioteki Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN*, [w:] *250 roki w Barskiej konfederacji. 250-ta rocznica zawiązania Konfederacji Barskiej. Materiały międzynarodowej naukowej historyko-krajoznawczej konferencji, 11 trawnia 2018 r.*, PP Baliuk, Bar–Winnycia, 2018, s. 50–68.
- FEDOROWICZ-JACKOWSKI Witold: *Geograf wszechstronny. Apoloniusz Alfons Zarychta (1899–1972)*, „Geodeta” 2019, nr 5 (288), s. 46–51.
- GROCHOWSKI Krzysztof: *Dawne mapy i atlasy historyczne w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 199–209. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- KENT Alexander J., DAVIS Martin, DAVIS John: *The Soviet mapping of Poland – a brief overview*, „Miscellanea Geographica” t. 23, 2019, nr 1, s. 5–15.
- KONOPSKA Beata, OSTROWSKI Jerzy: *Rola geografów w tworzeniu i rozwijaniu polskiej kartografii szkolnej w okresie międzywojennym i po II wojnie światowej*, [w:] *Rola geografii w utrwalaniu niepodległej Polski i w jej rozwoju*, red. Antoni Jackowski, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, Kraków 2018, s. 185–210, ilustr.
- KONOPSKA Beata: *Kartografia w okresie II Rzeczypospolitej i PRL*, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2019, nr 4, s. 12–18.
- KOZICA Kazimierz: *Wystawy kartograficzne w Polsce. 15 lat po wystawie „Imago Poloniae” doktora Tomasza Niewodniczańskiego*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. We-

- szpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 363–374. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- ŁOPATECKI Karol: *Mapy historyczne Polski i Litwy w epoce nowożytnej, Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 11–30. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- MACIEJEWSKA Alina: *Refleksje nt. historii rozwoju dyscypliny naukowej Geodezja i Kartografia z okazji Jubileuszu 100-lecia Stowarzyszenia Geodetów Polskich*, „Przegląd Geodezyjny” t. 91, 2019, nr 1, s. 38–45.
- MAŁKA Anna: *Zmiany odcinków klifowych linii brzegowej w Gdyni w ciągu ostatnich dwustu lat i związane z nimi geozagrozenia*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 111–129. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- MEDYŃSKA-GULIJ Beata, ŻUCHOWSKI Tadeusz J.: *An analysis of drawing techniques used on European topographic maps in the eighteenth century*, „The Cartographical Journal” t. 55, 2018, nr 4, s. 309–325.
- MEDYŃSKA-GULIJ Beata, ŻUCHOWSKI Tadeusz J.: *European topography in eighteenth-century manuscript maps*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2018, 215 s., 48 ilustr., tab.
- NALAZEK Daniel: *Palcem po mapie*, „Skarpa Warszawska” 2019, nr 6 (123), s. 34–39.
- OLENDEREK Tomasz: *Mapy leśnictw Królestwa Polskiego z lat 1816–1818*, „Sylwan” t. 158, 2019, nr 1, s. 62–70.
- OPYRCHAŁ Leszek, NAHNYBIDA Ruslan: *Zaginiony plan Kamieńca Podolskiego z pierwszej połowy XVIII wieku*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 251–259. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- OPYRCHAŁ Leszek: *Kamieniec Podolski na osiemnastowiecznej mapie granic Imperium Osmańskiego*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 239–250. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- OPYRCHAŁ Leszek: *Plany Kamieńca Podolskiego do 1812 roku*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 223–238. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- PANECKI Tomasz, SŁOMSKA Katarzyna: *Stan i wyzwania kartografii historycznej w obliczu paradygmatu cyfrowego*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński,

- IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 147–163. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- PRZYBYTEK Dariusz: *Bilans dokonań polskiej i niemieckiej kartografii Śląska (1741–2017)*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 31–56. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- RYBAK Robert: *Mapa morską jako narzędzie w planowaniu operacji przez Polską Marynarkę Wojenną w okresie funkcjonowania w Układzie Warszawskim*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 303–318. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- SIERADZAN Wiesław: *Kartografia wojskowa Malborka od XVII do początku XX wieku*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 209–222. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- SKRYCKI Radosław: *Kartografia w średniowieczu, epoce nowożytnej i XX wieku*, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2019, nr 4, s. 6–11.
- SKRYCKI Radosław: *Mapa dawna czy mapa historyczna? Podstawowe pojęcia związane z historią kartografii*, „Wiadomości Historyczne z Wiedzą o Społeczeństwie” 2019, nr 4, s. 4–5.
- SZANIAWSKA Lucyna: *Atlas Historique, ou Nouvelle Introduction à l’Histoire... Châtellenów jako encyklopedia*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 7–84. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- WOLAK Bogdan: *Analiza źródeł kartograficznych z okresu I wojny światowej (studium wybranych przykładów)*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 283–301. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- WOLAK Bogdan: *Dawne mapy w badaniach krajobrazu komunikacyjnego*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 131–146. Seria: *Z Dziejów Kartografii*, t. 22.
- WÓJCIK Andrzej, PREIDL Wojciech: *Opieka zdrowotna górników w XIV–XVI wieku*, [w:] *Materiały XIII Konferencji „Dziedzictwo i historia górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robót górniczych”*, red. Andrzej

- Wójcik, Paweł P. Zagożdżon, Wydział Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii PWr, Wrocław 2019, s. 36–37.
- WÓJCIK Andrzej, PREIDL Wojciech: *Tajemnice kopalni rud srebra i ołowiu „Wiktor Emanuel” w Siewierzu*, [w:] *Materiały XIII Konferencji „Dziedzictwo i historia górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robót górniczych”*, red. Andrzej Wójcik, Paweł P. Zagożdżon, Wydział Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii PWr, Wrocław 2019, s. 28–29.
- WÓJCIK Andrzej: *Górnictwo i archeologia górnicza*, [w:] *Człowiek i kamień. Badania geologiczne w perspektywie archeologii*, red. Michalina Dzwoniarek-Konieczna, Marta Węclawska, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2019, s. 258.
- WÓJCIK Andrzej: *The First Photograph of a Coal Mine in Poland*, „Annual Record of the International Commission on the History of Geological Sciences” t. 51, 2019, s. 58–61.
- WÓJCIK Zbigniew J.: *Historia kartografii przyrodniczej w Polsce. Kilka refleksji*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 319–326. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.
- WÓJCIK Zbigniew: *Walery Goetel (1889–1972): by w góry było po co chodzić: o turystyce, parkach narodowych i sozologii*, Oficyna Wydawnicza „Wierchy” Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, Kraków 2019, 399 s., ilustr.
- ZIÓŁKOWSKA Joanna: *Koszary przy Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie w XVII- i XVIII-wiecznej ikonografii*, [w:] *Dawna kartografia historyczna i wojskowa*, red. Beata Konopska, Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński, IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, Muzeum Warszawy, Warszawa 2018, s. 327–338. Seria: Z Dziejów Kartografii, t. 22.

VII. HISTORIA NAUK TECHNICZNYCH I TECHNIKI

- CHOROSZ I. [PERELMAN Jakub]: *Podróż po przemysłowej strefie osiedlenia. Polski przemysł włókienniczy. Żydowskie wytwórnie i żydowscy robotnicy*, oprac. Artur Markowski, tłum. Jan Szumski, Wydawnictwa UW, Warszawa 2019, 210 s.
- Dąbrowa Górnicza. Monografia*, red. Andrzej Wójcik i in., Muzeum Miejskie „Szttygarka”, Dąbrowa Górnicza 2019, t. 3: *Dzieje miasta*, cz. 2, 446 s.
- DĄBROWSKI Krzysztof: *Krótką historia przetworników elektroakustycznych w XIX wieku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 3, s. 81–91.
- KASZA Andrzej, KRÓL Paweł: *Poszukiwania uranu w okolicach Daleszyc i Łagowa*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 139–150.

- KOZAK Bartosz: *Pozostałości głównego punktu pomiarowego sieci triangulacyjnej Staropolskiego Okręgu Przemysłowego z 1828 r. na szczycie Łysicy*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 109–114.
- KRÓL Paweł, PABIAN Grzegorz, FIJAŁKOWSKA-MADER Anna: *Historia przemysłu wydobywczo-przetwórczego w rejonie Sitkówki koło Kielc w pierwszej połowie XX wieku*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 99–138.
- LIPIŃSKA Bogna: [recenzja:] *Maciej Motak, Osiedle Urzędnicze w Krakowie. Urbanistyka i architektura 1924–1942*, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2018, ss. 350, ilustr., „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 233–235.
- ŁOTYSZ Sławomir: «*Gdyby zamiast Rosji było morze...*» *Techniczne i polityczne problemy odwodnienia Polesia w II Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] *Rok 1918. Odrodzona Polska i sowiecka Rosja w nowej Europie*, t. 1, red. Leszek Zasztowt, Jan Szumski, Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, s. 435–450.
- ŁOTYSZ Sławomir: *Hot Commodity: Designing, Making and Selling Electric Irons in Post-War Poland*, „ICON: Journal of the International Committee for the History of Technology” t. 24, 2018–2019, s. 150–184.
- MAJEWSKI Mariusz W.: *Odpowiedź na pracę dr. Pawła E. Tomaszewskiego pt. „Komentarz do artykułu Mariusza W. Majewskiego opublikowanego w «Studia Historiae Scientiarum» 17 (2018), ss. 89–117”*, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 531–553.
- Materiały XIII Konferencji «Dziedzictwo i historia górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robót górniczych»*, red. Andrzej Wójcik, Paweł P. Zagórzdon, Wydział Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2019, 42 s.
- MICHAŁSKI Maciej: *Miejsce Uniwersytetu. Infrastruktura uniwersytecka w przestrzeni miejskiej Poznania i okolic (1919–2019)*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019, 366 s., il., tab., mapy. Seria: Uniwersytet Poznański 1919–2019.
- MISTEWICZ Marek: *Pierwsze w Królestwie Polskim łukowe mosty systemu Moniera zbudowane przez inżyniera Arnolda Bronikowskiego*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, s. 39–55.
- ORŁOWSKI Bolesław: *Co o polskim wkładzie w rozwój techniki świadomy obywatel RP wiedzieć powinien*, „W Sieci Historii” 2019, cz. 1: nr 2, s. 36–38; cz. 2: nr 3, s. 35–37; cz. 3: nr 4, s. 44–47; cz. 4: nr 5, s. 38–41; cz. 5: nr 6, s. 44–47; cz. 6: nr 7–8, s. 60–61; cz. 7: nr 9–10, s. 58–60.
- Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, red. Bolesław Orłowski, t. 5 (suplement), Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2019, 408 s., ilustr.

- PYLAK Konrad: *Wkład Feliksa Kucharzewskiego (1849–1935) w dzieło powstania Politechniki Warszawskiej*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 3, s. 7–34.
- SIKORA Mirosław: *Polska droga do RIAD. Uniformizacja systemów komputerowych w RWPG 1960–1970*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 4, s. 115–150.
- SKALIMOWSKI Andrzej: *Fiasko placu. Kontekst*, [w:] *Miejsca trudne – transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad*, red. Aleksandra Wójtowicz, Marek Budzyński, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2019, s. E-167–E-177.
- STABRAWA-POWĘSKA Kinga: *Creating a cultural identity through the heritage of technology an inseparable relationship on the example of Wieliczka*, [w:] *Technical Heritage and Cultural Identity*, red. Ech Ch. Dahmali, Maroc Telecom Museum, Rabat 2017 [recte 2019], s. 63–73.
- SZEWczyk Jarosław: [recenzja:] *Marian Magdziak, Od chłopskiej chałupy do domu współczesnego rolnika, Politechnika Łódzka, Łódź 2018, ss. 263, ilustr.*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” t. 28, 2019, nr 1 (54), s. 236–242.
- TOMASZEWSKI Paweł E.: *Komentarz do artykułu Mariusza W. Majewskiego opublikowanego w «Studia Historiae Scientiarum» 17 (2018)*, ss. 89–117, „Studia Historiae Scientiarum” t. 18, 2019, s. 517–529.
- TUCHOLSKI Zbigniew: *Fotografia lotnicza jako źródło historyczne*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 2, s. 167–179.
- TUCHOLSKI Zbigniew: *Przestrzeń techniki. Przestrzeń podziemna*, [w:] *Miejsca trudne – transdyscyplinarny model badań. O przestrzeni placu Piłsudskiego i placu Defilad*, red. Aleksandra Wójtowicz, Marek Budzyński, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2019, s. I-265—I-293.
- ULICKI Bogusław: *Budownictwo ognioodporne w polskiej literaturze naukowej i technicznej XVIII–XIX i początku XX stulecia*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 3, s. 93–145.
- URBANIAK Miron: *Gazownie komunalne Poznania i Lwowa na początku XX w. Próba charakterystyki i porównania ich rozwoju*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” t. 64, 2019, nr 1, s. 57–75.
- WÓJCIK Andrzej, RYBAK Arkadiusz: *Adam Piwowar – rewolucjonista, odkrywca, wolnomularz*, [w:] *Listopad 1918 roku w Zagłębiu Dąbrowskim*, red. Dariusz Nawrot, Paweł Duda, Paweł Matyszkiewicz, Dorota Szewczyk, Pałac Schoena, Sosnowiec 2019, s. 149–158.
- WÓJCIK Andrzej: *Hutnictwo żelaza w Zachodnim Okręgu Górniczym Królestwa Polskiego w okresie zarządu Marcelego Królikiewicza*, [w:] *Dziedzictwo kulturowe zabytków techniki oraz ich wpływ na rozwój współczesnych tech-*

nologii przemysłowych, red. Jarosław Boryca, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 2019, s. 158–174.

WÓJCIK Andrzej: *Mapy okręgów górniczo-hutniczych Królestwa Polskiego dziedzictwem polskiej myśli technicznej*, [w:] *Dziedzictwo kulturowe zabytków techniki oraz ich wpływ na rozwój współczesnych technologii przemysłowych*, red. Jarosław Boryca, Politechnika Częstochowska, Częstochowa 2019, s. 146–157.

WÓJCIK Zbigniew J.: *Profesor dr inż. Waclaw Różański (1913–1994) – historyk nauki i techniki*, „Studia Muzealno-Historyczne” t. 11, 2019, s. 151–160.

WYKA Ewa: *Polish Industrial Heritage, Its Protection and Interpretation*, [w:] *Technical Heritage and Cultural Identity*, red. Ech Ch. Dahmali, Maroc Telecom Museum, Rabat 2017 [*recte* 2019], s. 54–57.